

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Somos István ügyvéd által képviselt felperesnek, a Squarra & Partners Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. október 11. napján kelt 9.G.41.151/2010/22. számú ítélete ellen az alperes részéről 24. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az alperes marasztalását 11.587.502 (tizenegymillió-ötszáznyolcvanhétezer-ötszázkető) forintra, az elsőfokú perköltség fizetési kötelezettségét 931.809 (kilencszázharmincegyezer-nyolcszázkilenc) forintra, a Magyar Államnak fizetendő eljárási illeték összegét 697.200 (hatszázkilencvenhétezer-kettőszáz) forintra leszállítja, kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 142.800 (száznegyvenkettőezer-nyolcszáz) forint le nem rótt illetéket, egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 111.960 (száztizenegyezer-kilencszázhatvan) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek között vállalkozási szerződés jött létre a ..., ..., ... áruházat és a ... logisztikai központot körülvevő belterület kertészeti munkáinak elvégzéséről 2007-2008 esztendőben oly módon, hogy az alperes átadta a kert-tervet a felperesnek és a felperes ajánlatot tett a munka elvégzésére, az alperes megrendelte a munkálatokat.

A ... területre vonatkozó szerződés a felperes ajánlata alapján - többek között - az alábbiak szerint jött létre: fák szállítása, ültetése, karózása 50 darab, 1.595.700 forint; gyepesítés 2.250 m²-en, 630.000 forint. Az alperes szállította a termőtalajt, amely repcemaggal fertőzött volt.

Az alperes a teljesítésigazolást nem írta alá. A felperes 2008. április 28-án kiállított 2.867.700 forint összegű számlájából az alperes 1.467.700 forint megfizetését - minőségi és mennyiségi hibára hivatkozással - megtagadta. Előadta, hogy a telepített 53 fából 35 fa kipusztult, a fatelepítés 1.908.000 forint ellenértékéből 50 %-ot, 954.000 forintot hajlandó megfizetni. Csatolta az 1.071.350 forint, fatelepítéssel kapcsolatos, más vállalkozó által kiállított számlát.

A füvesítéssel kapcsolatos számlarész megfizetését is megtagadta, hangsúlyozta, hogy a fűvet teljesen újra kellett telepíteni. Más vállalkozó 152.680 forint kertészeti munkákról kiállított számláját és 1.305.000 forint, gyepesítéssel kapcsolatos teljesítésigazolást csatolt.

A ... Áruházat körülvevő területre az alperes 2007. május 31-i megrendelése értelmében a felperes által elvégzendő munka - többek között - az alábbi volt: kétéves fenntartás, gondozás, 700 forint/m². Az alperes kérte, hogy két év után összefüggő növénytakaró alakuljon ki.

Az alperes 2008. május 5-én felhívta a felperest gyomtalanításra. A felperes 2008. július 29-én érkezett e-mailjében bejelentette az alperesnek, hogy a rézsűk gyomtalanítása megtörtént. Az alperes a teljesítésigazolást nem írta alá.

A felperes által 2008. május 31-én kibocsátott 4.404.048 forint összegű „rézsűfenntartás, gazolás, I. részszámla” egyéves tevékenység ellenértékét tartalmazta. Az alperes a számla megfizetését megtagadta, álláspontja szerint a 2007. évre járó munkadíjat megfizette, azonban a felperes 2008-ban gondozási, gyomtalanítási munkát nem végzett.

A ... munkákkal kapcsolatosan megrendelés, ajánlat nem került csatolásra, de az kétségtelenül megállapítható, hogy e területen a felperes feladata - többek között - fatelepítés volt; 12/12 átmérőjű fákat volt köteles telepíteni a felperes, azonban helyette 10/12 méretű fákat telepített.

A felperes 5.708.680 forint összegű számlájából a fatelepítés ellenértéke 3.325.680 forint volt. Az alperes a faültetésnél - az eltérő faméret miatt - 50 %-os árcsökkentést alkalmazott a fák kisebb mérete miatt, ily módon összesen 4.045.840 forintot fizetett ki a számlából a felperesnek.

A ... munkákra a felperes 2008. április 8-án tett ajánlatot - **többek között** - az alábbiak szerint: fák 85 darab, 4.512.800 forint; ültető gödör, faültetés, 297.500 forint; karók a fákhoz, 232 darab, 812.000 forint; gyep, 810 forint/m². Az alperes szállította a termőtalajt, mely repcemaggal fertőzött és a gyepesítéshez nagyon göröngyös volt.

A felperes 14.284.880 forint összegű számlájából az alperes 8.967.382 forintot megfizetett, a többit hibás teljesítésre hivatkozással visszatartotta. A gyepesítés 3.905.980 forint ellenértékét nem fizette meg arra hivatkozva, hogy a fű kiszáradt.

A felperes által ültetett 85 darab fából 10 darab kiszáradt, ki kellett cserélni. A felperes által a fák egységáraként megjelölt 69.300 forintot az alperes nem fogadta el, helyette 56.600 forint egységárat fizetett 75 darab fáért (10 darab fa árát levonta hibás teljesítés miatt). Ily módon a faültetés ellenértékeként összesen 4.479.382 forintot fizetett.

A felperes keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 13.923.818 forint tőke és annak 2008. október 19. napjától (az első fizetési felszólítás időpontjától) a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat, 522.506 forint perköltség [előzetes bizonyítás során felmerült illeték, szakértői díj, ügyvédi munkadíj] és perköltség megfizetésére.

Álláspontja szerint az alperes a kertészeti munkák ellenellenértékét jogos indok nélkül tagadta meg. A felperes az eljárás során nem vitatta, hogy a különböző projekteken öntözést nem végzett, arra hivatkozott, hogy a szerződésekben erre kötelezettséget nem vállalt.

A ... projekt kapcsán elismerte, hogy az 53 darab fából 35 darab fa kipusztult. Ezzel kapcsolatos tökekövetelését 328.650 forintban határozta meg.

A ... munkákkal kapcsolatban 4.404.048 forint összegű rézsűfenntartás, gazolás 1. részszámlába foglalt, valamint ki nem számlázott 1.434.652 forint követelést, összesen 5.838.700 forintot kívánt érvényesíteni. Hangsúlyozta, hogy a szerződéses kötelezettségét teljesítette.

A ... projektnél a faültetéssel kapcsolatos 3.325.680 forintból csupán 50%-ot fizetett meg az alperes, 1.664.840 forintot visszatartott a fák kisebb mérete miatt. A felperes a szakértői véleményben indokoltnak tartott 20 %-os árcsökkenésre tekintettel a végső követelését 1.529.640 forintban határozta meg oly módon, hogy fák 666.000 forint összegű árát 20 %-kal, 133.200 forinttal csökkentett összegben kívánta érvényesíteni.

A ... projekt kapcsán a felperes 14.284.880 forint összegben állította ki számláját. E számlából az alperes 8.967.382 forint összeget fizetett meg. Nem fizette ki a gyepesítéssel kapcsolatos 3.905.980 forintot hibás teljesítésre hivatkozással. A fatelepítésnél a fa egységárat nem fogadta el 69.300 forintban, helyette 56.600 forintot tartott indokoltnak, és a 85 darab fából kiszáradt 10 darab fa, ezzel csökkentette a felperes követelését.

A felperes e projekttel kapcsolatban 6.226.828 forintot követelt az alperestől, a számlából ki nem fizetett 5.317.498 forintot, valamint ki nem számlázott 909.330 forint összeget.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint indokolt volt az általa alkalmazott árleszállítás és annak mértéke is megfelelő volt.

Előadta, hogy a ... projektnél a felperes egyáltalán nem, a többi projektnél pedig hibásan teljesített és az árleszállítással a hibás teljesítést kompenzálta. ...ben a fűvet újra kellett telepíteni, a fák több mint felét cserélni kellett. ...on kisebb méretű fákat ültetett a felperes,

azonban a szakértő által jelzett 20%-os árcsökkenést nem csak az ültetett fa áránál, hanem azt valamennyi járulékos költségnél is érvényesíteni kell. ...ön is újra kellett gyepesíteni, és 10 darab fát cserélni kellett.

A felperes kérelmére lefolytatott előzetes bizonyítási eljárásban kirendelt szakértő véleménye szerint a ... projektnél a repcemaggal fertőzött talaj tette tönkre a gyepesítést. A fakiszáradás miatt a 35 darab fa kicserélése indokolt volt.

A szakértő megállapította, hogy ...on a növénytakaró minősége kifogástalan. A szemle alkalmával (2009. december, 2010. január) már nem lehetett megállapítani, hogy a kérelmező ténylegesen elvégezte-e a gyomlálást, arra azonban következtetni lehetett abból, hogy ha egy területen gyakorlatilag két éven keresztül nincs ápolás, a kikelt gyomok kárt okoznak a növényekben, ez számottevő pusztuláshoz vezet, a tövek fejlődése gyenge lesz. Azonban ilyen nem volt észlelhető, a növényanyag gyakorlatilag hiánytalan, ezért szakmailag elképzelhetetlen, hogy a terület 2007. és 2008. évben ne lett volna gyomlálva.

A szakértő a ... projektnél a kisebb méretű fák telepítésére tekintettel 20 %-os árcsökkenést tartott indokoltnak.

...ön megállapította, hogy a fák kicserélése indokolt volt, a gyepesítés a repcével fertőzött talaj miatt volt eredménytelen.

Az elsőfokú bíróság 2011. október 11. napján kelt 9.G.41.151/2010/22. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 13.923.818 forintot és ennek 2008. október 9-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát, valamint 1.122.662 forint perköltséget. Megállapította, hogy az alperes az előlegezett szakértői költségét maga viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 835.400 forint eljárási illetéket.

Az ítélet indokolása szerint a felek között négy darab, a Ptk. 389. §-ában meghatározott vállalkozási szerződés jött létre. A felperest terhelte annak bizonyítása, hogy teljesítette szerződési kötelezettségét, és részben eltérő egységárral számolhatta az alperes részére a teljesítést; az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes hibásan teljesített, és az alperes eredménytelenül szólította fel őt a hiba kijavítására, így jogosan tagadta meg a díj fizetését, az ellenszolgáltatás teljesítését.

A bíróság az aggálytalan szakvélemény alapján megállapította, hogy a gyep fejlődését veszélyezteti, ha a talaj erősen fertőzött gyommaggal, és kiemelt jelentőségű a felhasznált növényanyag is. Tényként állapította meg, hogy a repcemaggal fertőzött földön a repce gondos napi öntözés ellenére is elnyomja a gyepet. A termőföld gyommal való szennyezettségének észlelése nem volt elvárható a felperestől, ezért az alperes nem róhatta fel a gyepesítés hibáját a felperesnek.

A ... projektnél a fák cseréje indokolt volt, és ezért jogos az alperes költségcsökkentése.

...on - a szakértői vélemény alapján - nem állapítható meg, hogy a felperes 2007-ben és 2008-ban nem végezte volna el a szükséges munkákat a meghatározott időben, ezért a felperesi követelés 5.838.700 forint összegben megalapozott.

A ... projekttel kapcsolatban a kisebb méretű fák ültetésének minőségi árcsökkenő hatását 20 %-ban határozta meg

A bíróság megállapította, hogy a vállalkozási szerződés minden lényeges eleme írásban rögzített volt. Az alperes nem igazolta, hogy a felperes a szerződésben vállalt kötelezettségét nem teljesítette. Azt sem lehetett megállapítani, hogy az alperes felhívta volna a felperest olyan kicserélési kötelezettségre, amelyet a felperes elmulasztott. A felperes a szakértői ténymegállapításokat elfogadta, ezért részben csökkentette követelését.

A bíróság megállapította, az alperes nem bizonyította, hogy jogos okkal tagadhatta volna meg az ellenszolgáltatás teljesítését. A felperes igazolta, hogy az ellenszolgáltatást helyesen számította, ezért a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalta az alperest.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodsorban az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem megfelelően tárta fel, a bizonyítékokat helytelenül mérlegelte. A felperes, mint kertészeti szakmában jártas szakember vállalta az adott területek növényesítését, az eredmény elmaradása esetén őt terhelte a felelősség alóli kimentés. A felperes tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta, az ebből eredő károk őt terhelik. A szakértő kifejtette, „magyar kertésznek tudnia kell, hogy naponta háromszor kell locsolni a földet csírázás után is”, ezért az öntözés elmulasztásával a felperes hibásan teljesített, az elsőfokú bíróság helytelenül hagyta ezt figyelmen kívül.

A korábbi perbeli nyilatkozatait fenntartva a ... projekttel kapcsolatban előadta, hogy a repce kihajtását követően a felperest terhelte az alperes felé tájékoztatási kötelezettség a gyomirtás szükségességéről.

A ... területen a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a gyomtalanítási munkát elvégezte, de e kötelezettségének nem tett eleget. A két évvel később megtartott szakértői szemle alapján nem állapítható meg, hogy a felperes szerződésszerűen teljesített-e vagy sem.

A ... fásítással kapcsolatban kifejtette, hogy kisméretű fák miatti 20%-os mértékű (csak a fák árából levont) felperesi árcsökkentés nem nyújt megfelelő kompenzációt az alperesnek.

A ... projektnél sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a telepített fák egységáraként a 69.300 Ft/db árat, annak ellenére, hogy az alperes ezt a per során vitatta. Hangsúlyozta, hogy az öntözés hiánya miatt kiszáradt a gyepek, ezért a gyepesítés ellenértéke sem jár - a hibás teljesítés miatt - a felperesnek.

A kereset összegszerűségét megalapozatlannak tartotta arra tekintettel is, hogy a felperes a számlában foglalt követelésen felüli összeget is érvényesíteni kívánt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében az elsőfokú eljárásban előadottak alapján. Hangsúlyozta, hogy ...ben az alperes által szállított, repce maggal fertőzött termőtalaj miatt lett eredménytelen a füvesítés. A ... gyomtalanítást a szakértői vélemény is alátámasztotta. A ... faültetésnél kiemelte, hogy a faültetéssel járó egyéb költségek a fa méretére figyelemmel nem változnak, ezért csak a fa árának 20%-ával csökkentette a vállalkozói díjkövetelését. A ... gyeppel kapcsolatosan kifejtette, hogy a göröngyös termőföld eredményezte a füvesítés hibáját.

A fellebbezés az alábbiak szerint, kisebb részben megalapozott.

A Ptk. 389. §-ban szabályozott vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó valamely eredmény létrehozására, a megrendelő pedig a szolgáltatás átvételére és díj fizetésére köteles. A 305. § (1) bekezdése értelmében kölcsönös szolgáltatások esetén a kötelezett hibásan teljesít, ha a szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a jogszabályban vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak. A 306. § (1) bekezdése alapján hibás teljesítés esetén a jogosult kijavítást vagy kicserélést követelhet, vagy ha a kötelezett a kijavítást, illetve a kicserélést nem vállalta, megfelelő árleszállítást igényelhet.

Az elsőfokú bíróság a vállalkozási szerződésekkel kapcsolatban kialakult jogvitában helyesen telepítette a bizonyítási terhet, azonban a jogkövetkezményt helyenként tévesen vonta le.

A ... munkákkal kapcsolatban a felek között a fatelepítéssel és a gyepesítéssel kapcsolatban alakult ki vita, melynek során a felperes 2.867.700 forint összegű számlájából az alperes 1.467.700 forint megfizetését hibás teljesítésre hivatkozással megtagadta. A felperes keresetében 328.650 forint összegű követelést érvényesített. Tényként megállapítható, hogy az 53 darab telepített fából 35 darab elpusztult, e fák cseréjét a szakértő indokoltnak tartotta, erre tekintettel az alperes 954.000 forint (a fatelepítés ellenértékének 50 %-a) megfizetését jogosan tagadta meg. A szakértői véleményre figyelemmel, miután a felperes a gyepesítési munkát elvégezte, az eredmény pedig az alperesnek felróható okból maradt el, a 476.550 forint gyepesítési ellenérték megfizetését az alperes indokolatlanul tagadta meg.

Ugyanakkor az alperes az elsőfokú eljárásban 1.071.355 forint, harmadik személy részére kifizetett faültetési költséget, 152.680 forint kertészeti munkáról szóló költséget és 1.305.000 forint, gyepesítéssel kapcsolatos költséget igazolt. Erre tekintettel a felperes ... projekttel kapcsolatos 328.650 forintos követelése alaptalan.

A ... szerződéssel kapcsolatosan a felperes 1.529.640 forint kereseti követelést jelentett be. Az 5.708.680 forint összegű számlából a 3.325.680 forint összegű, faültetéssel kapcsolatos számlarész volt vitás a felek között. Az alperes hibás teljesítésre hivatkozva - 12/12 méretű fák helyett 10/12 méretű fákat ültetett a felperes - e számlarész 50 %-át, 1.662.840 forintot nem fizetett meg a felperesnek.

A szakértő szerint ilyen esetben 20 %-os árcsökkentés indokolt. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy nem csak a fa értékéből kell levonni a 20 %-ot, hanem a faültetéssel kapcsolatos, valamennyi költség csökkentendő a fentiek szerint ezzel az értékkel, mert csak ily módon kerül kompenzálásra a felperes hibás teljesítése.

Erre tekintettel az adott esetben az árleszállítás helyes mértéke 665.136 forint, ezért a fenti jogcímen 997.704 forint jár a felperesnek, ezt meghaladó követelése alaptalan.

A ... logisztikai telep gyomtalanítási, ápolási munkáival kapcsolatban a felperes 5.838.700 forint igénnyel lépett fel az alperessel szemben. Az alperes a teljes összeg megfizetését megtagadta, arra hivatkozva, hogy a felperes részéről nem történt teljesítés, ezért a követelt összeg nem jár.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a perben rendelkezésre álló aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény nem támasztotta alá azt az alperesi állítást, hogy a felperes nem végezte

volna el a követelés alapjául szolgáló munkákat. A bizonyítékok mérlegelése alapján helytállóan helyezkedett arra az álláspontra elsőfokú bíróság, hogy a felperes e jogcímen előterjesztett követelése megalapozott, a felperes az 5.838.700 forint vállalkozói díj megfizetésére megalapozottan tart igényt.

A felperes keresetében a ... szerződéssel kapcsolatban 6.226.828 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az alperes 14.284.880 forint összegű számlából 8.967.382 forintot megfizetett a felperesnek, míg 5.317.498 forint összegű számlarész megfizetését megtagadta, ezen túlmenően további 909.330 forint összegű követelést érvényesített vele szemben a felperes. E projekt kapcsán a felek között a faültetés és a gyepesítés volt vitás. A gyepesítési munkákkal összefüggésben az aggálytalan igazságügyi szakértői véleményben foglaltakra tekintettel megállapítható volt, hogy a 3.905.980 forint kifizetését az alperes indokolatlanul tagadta meg, mert az eredmény itt is az alperesnek felróható okból - repcemaggal fertőzött földet szállított - maradt el.

A felperes 2008. április 8-i ajánlata alapján a fásítással kapcsolatos költségek - karók nélkül - 56.591 forint/darabban állapíthatók meg. A 85 darab fából 10 darab nem vitásan kiszáradt, ennek cseréje a szakértő szerint is indokolt volt. Ily módon az alperes 565.910 forint (10 darab fa ellenértéke) megfizetését indokoltan tagadta meg.

A felperes a faültetéssel kapcsolatos számlarészt 5.890.500 forintban állapította meg, ebből a fentiek szerint 565.910 forintot jogosan vont le az alperes, így 5.324.590 forint megfizetésére lett volna köteles, ezzel szemben 4.479.382 forintot fizetett, így alperest még további 845.118 forint illeti meg.

Ily módon a felperes ... projekttel kapcsolatos keresete 4.751.098 forint összegben megalapozott, ezt meghaladóan alaptalan.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a keresetet összességében 11.587.502 forint összegben találta megalapozottnak.

Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az alperes által fizetendő összeg mértékét a fentiek szerint leszállította. Ennek eredményeként a felperes csupán 83 %-ban lett pernyertes, ezért az alperes által fizetendő perköltség összegét is ennek megfelelően változtatta meg a Fővárosi Ítéltábla azzal, hogy a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, felperest terhelő 17 % eljárási illeték megfizetésére a felperest kötelezte.

Az alperes fellebbezése csak részben, 17%-ban vezetett eredményre. Az alperes fellebbezésén 840.000 forint fellebbezési illetéket lerótt. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felperes 32/2003 (VIII. 22) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával az elvégzett ügyvédi tevékenységre figyelemmel, mérsékelt összegben megállapított, az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, beszámítva a felperes terhén maradó 142.800 forint fellebbezési illetéket is.

Budapest, 2012. április 3.

. Felker László s. k.,
mb. tanácselnök

Dr. Csányi Terézia Katalin s.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró